

SLOVENEČ

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

Cene inseratov:
Enostolpna polna vrsta mali
oglas po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4-.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Poštnina plačana v gotovini!

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

SLS »na umiku«.

Tako se glasi naslov včerajšnjega
vrednika v »Slov. Narod«, kjer zmago-
vito oznanjuje popolni poraz politične tak-
tike, političnih metod in političnih princi-
pov Slovenske ljudske stranke. SLS je pad-
la na kolena in se ponižno klanja belgraj-
skim bogovom in jih prosi za milost. Kar
je SLS doslej visoko cenila, vse je vrgla v
koš med staro šaro in danes je že na naj-
boljši poti, da s svojo številno armado pod-
pre napredno koncentrirane sile. SLS je
na umiku...

Stvar je pa čisto drugačna kakor si jo
predstavlja »Slov. Narod«.

Mi smo dali v nedeljskem uvodniku
mesto dopisu pod naslovom »koncentraci-
ja naprednih sil«. Dobre dopise, ki imajo
vsaj nekaj pametnih misli, povsod radi ob-
javljamo, celo v slučaju, če se uredništvo z
vsakim stavkom v dopisu ne strinja. Tako
je popolnoma pravilno, če trdi naš nedeljski
dopisnik, »da si moramo najprej dogra-
diti svoj skupni dom, tako da bo v njem
prostora za vse na podlagi ravnopravnosti«;
ravno tako ne bo nihče ugovarjal trditvi,
»da so naše naloge v prvi vrsti le-
gislativne, upravne in gospodarske«; res
in dvakrat res je tudi, »da je treba državo
graditi na temeljih, ki so histo-
rično podani«. Takih pametnih misli
najdemo v našem nedeljskem dopisu na
uvodnem mestu prav mnogo in mi bi sa-
mo želeli, da bi si jih prisvojil tudi »Slov.
Narod«.

Dotlej je stvar popolnoma v redu. Te-
žava pa se prične pri zaključkih. Nedeljski
naš uvodničar je zapisal kot zaključek
svojih izjav stavek, »da nas ne bo rešil
ne centralizem, ne avtonomija in ne fede-
ralizem, ampak da nas bo rešila samo do-
bra uprava in pravna sigurnost, ki jo čim
dalje hujše pogrešamo«. Na koncu tega
stavka stoji zvezdica (*). Taka zvezdica ne-
kaj pomeni, in sicer pomeni to, da je treba
poiskati k ravno kar omenjeni trditvi še
neko opazko. To opazko je uredništvo si-
cer napisalo, toda slavni fiskarski škrtar jo
je zanesel na — tretjo stran lista, kjer je
seveda »Narod« ni našel.

Da mu delo olajšamo, hočemo danes
tisto opazko ponatisniti. Glasi se: »Naše
prepričanje je, da dobre uprave in pravne
sigurnosti v centralistično urejeni državi
ne bo mogoče doseči, marveč le v avtono-
mistično urejeni državi, vsled česar smo
brezpogojno avtonomisti oziroma federa-
listi. (Op. ur.)«. — Te vrstice stoje v naši
nedeljski številki natisnjene (žalibog po-
motoma) na tretji strani kot pripomba
uredništva.

Upamo, da bo to kratko pojasnilo za-
dostovalo, da bo celo »Narod« uvidel, da
SLS ni prav nič »na umiku«, ampak da še
vedno prav visoko drži razvit svoj stari
avtonomistični program in svoja stara ne-
spremenljiva načela. To pa zato, ker smo
prepričani, da ni dovolj, če smo le slu-
čajno zavarovani pred napadi centrali-
stično nesposobne uprave, ampak mi ho-
čemo biti zavarovani tudi pravno. Mi
hočemo imeti svoje pravice zagotovljene
tudi v ustavi, da na ta način sploh vsak
poskus nadvlade in hegemonizma pre-
prečimo in si s takim zakonitim zavarova-
njem zagotovimo enkrat za vselej vsaj ti-
sto pravno varnost, kolikor smo jo pridobili
že v davni prošlosti in si ohranimo vsaj
one upravne dobrote, ki nam jih je dala
evropska kultura.

Tudi v interesu naše narodne
kulture ne moremo biti drugo kot av-
tonomisti (federalisti). Slovenski rod je
plod svoje zemlje in svojega razvoja in
tu ni mogoče nobeno izenačevanje in nive-
liranje, tudi če bi govorili mi vsi, kar nas
je od Celovca do Soluna, en sam jezik. Slo-
venija je bila, je in bo ostala po naravnih
zakonih vedno nekaj drugega kakor Šu-
madija ali Macedonija ali Bolgarija. Kar pa
smo po naravnih zakonih in po zakonih
razvoja postali, hočemo tudi ostati in
moramo ostati, če nečemo zagrešiti tež-
kega greha proti naravi. Vse to pa, kar je
naše, si hočemo zagotoviti tudi pravno,
t. j. z lastno zakonodajo, ker se zavedamo,
da smo narod in ne kakšno zamorsko
»pleme«. Mal narod sicer, pa vendar na-

rod, ki hoče živeti in bo tudi živel, in si-
cer nele gospodarsko, ampak tudi kul-
turno.

Od tega svojega političnega principa
SLS kot največja in najmočnejša politična
organizacija slovenskega ljudstva ne bo
odstopila in tudi ne more odstopiti, če ho-
če ostati Slovenska ljudska stranka.
Če pa hočejo »naprednjaki« drugače, naj

pa kar sami naredo, kakor mislijo; oni la-
hko postanejo culukafri, če ravno hočejo.

O kakem umiku SLS torej ne more
biti niti najmanjšega govora. Kvečjem se
more zgoditi, da se zahteve slovenskega
naroda le še povečajo in avtonomi-
stični program razširi, oziroma da gre-
mo vedno delj, čimbolj bo povečeval svoj
pritisk velesrbski centralistični despotizem.

Velesrbski režim — sovražnik Slovencev.

ZA GOLJUPE JE DENAR, ZA OD POVODNJI PRIZADETO SLOVENSKO PREBI-
VALSTVO GA NI. — ODLOČEN NASTOP JUGOSLOVANSKEGA KLUBA. — VLA-
DA RETIRIRALA.

Belgrad, 3. decembra. (Izv.) Takoj na
začetku današnje seje narodne skupščine
je poslanec Sušnik v imenu Jugoslo-
vanskega kluba predložil zakonski pred-
log za pomoč od povodnji oškodovanim
prebivalcem in zahteval, da se predlogu
prizna nujnost in da se v svrhu proučeva-
nja izvoli poseben odbor. Po običajnih for-
malnostih je bil predlog prebran in se
glasi:

»Predlog zakona po povodnji oškodov-
vanim prebivalcem.

§ 1.

Za brzo popravo železnic, državnih,
okrožnih, srezkih in občinskih mostov, cest
in potov, ki so bili poškodovani po požar-
vi, nastali koncem novembra po naši drž-
avi, se dovolijo vsi krediti, ki jih smatra
ministrstvo za javna dela in železniško mi-
nistrstvo v sporazumu s finančnim mi-
nistrom za potrebne. Obračuni o izdanih zne-
skih se imajo naknadno predložiti narodni
skupščini v odobrenje.

§ 2.

Za prebivalstvo, ki je po omenjeni po-
plavi izgubilo hiše, gospodarska poslopja,
žage, mline, orodje, pridelke itd., ali bilo
na njih oškodovano, se določi v podporo 20
milijonov dinarjev. Ako je potreba večja,
se pooblašča ministrski svet, da proti na-
knadnemu odobrenju obračunov po narod-
ni skupščini dovolji še nadaljnje kredite.

§ 3.

Naroča se ministrskemu svetu, finanč-
nemu ministru, železniškemu ministru in
ministru za javna dela, da izvrše ta zakon.

Ze med branjem predloga se je pri-
čelo med Pašičem in ostalimi ministri po-
svetovanje, čigar rezultat je bila izjava
predsednika Jovanovića, da prekine sejo
za 10 minut, češ da to želi finančni mi-
nister, da se točneje seznani s predlogom.
To proučevanje je bilo seveda samo izgo-
vor, kajti potem, ko se je seja nadaljevala,
je v imenu vlade minister za javna dela
Uzunović izjavil, da vlada ni za nu-
jnost, češ da je potrebno prej na licu mesta
izvesti pregled, da se točno ugotovi vi-
sokost škode. (Medključ iz vrst Jugoslovan.
kluba: »Hočete zopet komisije z mastnimi
dnevniciami!«)

Nato se je prešlo na glasovanje, ki je
bilo zelo zanimivo. Predsednik Jovanović
je namreč odredil glasovanje z vsta-
janjem in je dejal: »Kdor je za predlog,
naj sedi, kdor je proti, naj vstane!«

Večina narodne skupščine je obsede-
la, ali kljub temu je predsednik Jovanović
izjavil, da je večina predlog odbila. Po
tej izjavi nastane v parlamentu velikanski
vihar protestov. Poslanci Jugosl. kluba
protiagitirajo proti temu, češ, da je večina
predlog sprejela. Predsednik Jovanović
se izgovarja in izjavlja, da je čisto la-
hko mogoče, da se je motil, in da odreja
ponovno glasovanje. Med velikanskim ne-

mirom poizkuša predsednik izvesti glaso-
vanje. Celokupna opozicija burno protesti-
ra. Dr. Kulovec: »Nujnost je sprejeta. O
ponovnem glasovanju ni govora. Ne sme
se dvakrat glasovati!« — V dvorani nasta-
ja vedno večji nemir in hrup, v katerem
se predsedniku končno posreči odrediti
ponovno glasovanje. Proti predlogu glaso-
vajo radikali, Nemci in džemijetovci. V
zbornici je nastal ponovno še hujši nemir.
Opozicija burno protestira. Na račun vlade
in posebno Nemcev padejo pikri medklči.
Poslanca Žebot in Vesenjaj kličejo
Nemcem, posebno poslancu Schauerju:
»Boste zopet pozneje tajili, da niste glaso-
vali proti predlogu. Glasovali ste za dva-
najstine, za povišanje davkov, sedaj pa tr-
dite, da niste.« — Jugoslovanski klub naj-
odločneje protestira proti izigravanju pa-
lamentarnih principov. Padajo medklči:
»Sramota!« »Fej!« — »Za vse lumparije
imate milijone, a za reveže, ki so trpeli po
strašni povodnji, nimate denarja.« — Po-
slanec Žebot: »Škandal! Korupcionis-
tom mečete milijarde! To je lopovščina!
Za kanone imate milijone! Dajte nam naš
denar nazaj, pa si bomo sami dovolj in
hitro pomagali! Mi ne rabimo vaše milo-
ščine!« — Nemir postaja vedno večji. Po-
slanci se prerekajo, tolčejo po klopih, ta-
ko da ni mogoče razumeti niti besede. Pa-
šič in drugi ministri se nervozno premi-
kajo na svojih klopih, predsednik nepre-
stano zvoni, polne galerije z napetostjo
pričakujejo izida. Predsednik ponovno
skuša nadaljevati sejo, a je ves njegov trud
zaman in zato končno prekine sejo.

Tudi med odmorom je vladal še ved-
no velik nemir. Nemci so se drug za dru-
gim osramočeni odstranili iz dvorane.

Med odmorom so se sestali šefi pa-
lamentarnih klubov, ki so razpravljali sa-
mo o omenjenem incidentu. Ugotovili so
ponovno, da je pomoč zelo nujna. Ugotovi-
li so dalje, da je bilo prvo glasovanje
pravilno in da je za nujnost glasovala ve-
lika večina. Radikali so hlinili, da so tudi
oni za pomoč Sloveniji.

Istočasno se je vršila vladna seja. Ker
so ministri uvideli, da je vlada doživela
veliko blamažo, so poslali na sejo klub-
skih šefov posebnega parlamenterja, da
se pogaja za kompromis, ki naj bi prikril
vladno blamažo. Opozicija je zahtevala od
vlade, da sprejme predlog Jugosl. kluba.
Vlada je na to pristala, in na seji je mini-
ster Trifunović kasneje izjavil, da
vlada pristane na to, da se na prihodnji
seji izvoli poseben odbor za proučevanje
predloga posl. Sušnika. — Nato so iz-
volili odbor za proučevanje zakonskega
načrta o brodarskem sindikatu. V odbor
sta izvoljena od Jugoslovanskega kluba
posl. dr. Kulovec in Škulj. — V od-
bor za razvrstitev so izvoljeni od Jugosl.
kluba posl. Kremžar, Gostinčar
in Žebot. — Prihodnja seja bo v sredo.

Radikali in demokrati — kompanija ljudskih nderuhov.

»JUGOSLOVENSKA« LISTA V SLUŽBI DENARNE INTERNACIONALE.

Belgrad, 3. dec. (Izv.) Govorice o od-
stopu Pašiča je povzročilo med drugim tudi
dejstvo, da je dunajska »Länderbank« po
svojem zastopniku g. Praprotniku, ki se te
dni muči v Belgradu, ponudila Pašiču pred-
sedništvo v upravnem svetu Trboveljske
družbe. Pašič se dolgo ni mogel odločiti, a
sedaj se je napravil ta aranžman, da postane
predsednik upravnega sveta dosedaj

viceguverner Narodne banke Protić, za ta-
ko dolgo, dokler bo Pašič v aktivnosti. Pra-
protnik se riblje tu v radikalni družbi in
zatrjuje, da radikalni stranki ne bo škodo-
valo, ako sta postala »Slovenski narod« in
»Jutro« glasili koncerna »Länderbank«
in »Slavenske banke«. »Narod« in »Ju-
tro« bosta smela biti le zmerna radikalna
nasprotnika in morata zagovarjati koopera-

cijo radikalov in demokratov, ker je to tu-
di v smislu mirnega razvoja omenjenih —
bank.

Slovenskim občinam!

Belgrad, 3. dec. (Izv.) Občine, ki so tri-
pele škodo vsled povodnji, naj takoj ocenijo
škodo in naj pošljejo tozadevne uradne se-
znane Jugoslovanskemu klubu v Belgrad.
Parlamentarni odbor, ki se bo bavil s to za-
devo, bo začel poslovati v najkrajšem ča-
su. Naslov: Jugoslovanski klub, Narodna
skupščina, Belgrad.

Pucelj se ne briga za poško- dovance po povodnji.

Belgrad, 3. dec. (Izv.) Z ozirom na
razpravo o pomoči poškodovancem po po-
vodnjih je potreba posebej opozoriti, da je
posl. Schauer s celim nemškim klubom
vred glasoval proti predlogu. Tudi se ne
sme pozabiti to, da posl. Pucelj ni bilo na
seji, kljub temu, da bi moral on sam tudi
s svoje strani podvzeti potrebne korake.
Tako sta Schauer in Pucelj znova pokazala
svojo veliko skrb za ljudske interese.

Seja finančnega odbora.

Belgrad, 3. decembra. (Izv.) Na da-
našnji seji finančnega odbora se je nadalje-
vala razprava o ministrstvu za socialno po-
litiko. Govoril je poslanec Vesenjaj. Po-
vdarjal je, da je nerazpoloženje proti
ministrstvu za socialno politiko največ ra-
di tega, ker so nastavljeni ljudje, ki ni-
majo potrebne teoretične izobrazbe, pa tu-
di ne srca za bedne. Sedaj se zopet redu-
cirajo v Sloveniji najbolj sposobni uradni-
ki. Zahteva preureditev zaščite dece in po-
sebej govori o zaščiti dece v Mariboru.
Ostro kritizira sekcijo o prehrani pasivnih
krajev, pri kateri so se vršile strahovite
zlorabe. Govornik zahteva, da se minist-
stvo pobriga za vrnitev naših ujetnikov iz
Rusije ter končno obširno razpravlja o sta-
novanjskem vprašanju. Za Vesenjajkom je
govoril dr. Behmen, ki je protestiral
proti ukinitvi ministrstva za socialno po-
litiko. Nato je govoril poslanec Kremžar,
ki je kritikoval delovanje ljubljanskega še-
fa socialnega oddelka dr. Goršiča ter
izjavil: »Mi ne moremo biti za to, da se ta
mož vrže na cesto brez penzije, kakor so
se pričele širiti govorice iz vladnih krogov.
Zahtevamo pa, da se vrši stroga preiskava,
tekem katere naj se dr. Goršič suspendira,
da ne more vplivati na tek preiskave. Če
se dožene njegova krivda, naj ga zadene
vsa strogost zakona.« Po daljšem govoru
ministra se je vršilo glasovanje. Za prora-
čun je glasovalo 18, proti pa 11 poslancev.

Vlada nima nobenega dela.

Belgrad, 3. nov. (Izv.) Pred današnjo
sejo parlamenta se je vršil sestanek šefov
parlamentarnih klubov. Jugosl. klub je za-
stopal poslanec Sušnik. Na seji so raz-
pravljali o delu parlamenta in o dnevnem
redu bodočih sej. Ugotovili so, da vlada
nima pripravljenega nobenega predloga
za razpravo, vsled česar je poslanec Su-
šnik z ostalo opozicijo vred proti taki ne-
marnosti protestiral in zahteval, naj vlada
odstopi če ne misli voditi državnih poslov.

Naša diplomacija - med dvema kupoma slame.

Belgrad, 3. dec. (Izv.) V Belgradu se
je mudil te dni naš poslanik v Parizu g.
Spalajković. Njegov prihod spravljajo v
zvezo s poskušano preorientacijo naše po-
litike napram sovjetski Rusiji, kar naj bi
Spalajković kot znan carist ovrnil. Dalje
naj bi Spalajković interveniral glede se-
stanka Male antante, da prepreči po mož-
nosti kako nagibanje Male antante na an-
gleško stran. Drugi spravljajo njegov pri-
hod tudi v zvezo s 300milijonskim posoji-
lom, ker ni vseeno, pri katerih firmah bo
naša država naročila orožje.

Povedenij na Hrvatskem.

Zagreb, 3. dec. (Izv.) Sava je vpadla
za poldrugi meter. Škoda, ki jo je napravi-
la povodenj, je ogromna. Občinski svet je
za poškodovance dovolil 10 milijonov kron.

Okoli 200 družin mora še vedno stanovati po šolah in drugod, kjer jim je dala vojaška oblast na razpolago postelje. Hrano kuhajo po vojaških kuhinjah. Župan se je obrnil za pomoč na pokrajinsko upravo, kjer je pa zvedel, da imajo za take slučaje na razpolago kredita celih — 4000 Din.

Jasenovac, 30. nov. (Izv.) Sava narašča. Danes opoldne je bila voda 7 m 92 cm nad normalo. Na hrvatski strani ni napravila posebne škode, ker so se glavne mase vode razlile na bosensko stran, kjer je povodenj napravila ogromno škodo.

Povodenj na Italijanskem.

Rim, 3. dec. (Izv.) V bližini mesta Brescia je velika poplava predrila nasipe, tako da je voda uničila večje število vasi. Doselej so ugotovili nad 600 mrtvih. Vojaštvo je prišlo na pomoč. Pomožna akcija pa je zelo ovirana, ker stoje vse ceste pod vodo. Italijanski kralj se je danes pripeljal na lice mesta.

Tajnostna smrt.

Pariz, 3. dec. (Izv.) Vodja francoskih socialistov, D a u d e t, ki je imel po svojih intimnih zvezah s Poincarejem velik vpliv na francosko politiko, je danes končal svoje življenje. Ne ve se, ali gre za samomor ali za zločin.

Madžarska dobi sanacijsko in investicijsko posojilo.

Budimpešta, 3. dec. (Izv.) Po svojem povratku iz Londona je izjavil finančni minister Kalay, da ne bo dobila Mažarska samo sanacijskega posojila, ampak tudi investicijsko posojilo.

AMERIŠKO POSOJILLO NEMČIJI.

Berlin, 3. dec. (Izv.) Tukaj se govori, da obstoje jako dobri izgledi, da bo dovolila Amerika Nemčiji valutno posojilo s znesku 100 milijonov zlatih mark.

GOLJUFUJA PRI NARODNI BANKI.

Dunaj, 3. dec. (Izv.) Pri avstrijski narodni banki so izvršili sleparijo na škodo banke v znesku 1 milijarde avstrijskih kron. Policija je ugotovila, da so sleparijo izvršili neki Wagner in brezposelni delavec Rabacz, kateremu so zlikovci obljubili, da mu bodo izplačali 300 milijonov kron za njegovo molčečnost.

Iz zunanje politike.

* Med Francijo, Anglijo in Ameriko se vrše pogajanja glede Poruhirja, vzpostavitev endoingnega prometa in industrije ter sanacije Nemčije. Francija je ponudila Angliji kompromis in sicer hočeta Francija in Belgija polagoma demontirati vojaško zasedbo Poruhirja ter Anglijo zavarovati pred konkurenco poruhirskega železa in jekla, ki se utegne po pogodbi med nemškimi velepodjetji in francosko vlado zopet dvigniti in je nevarna zlasti za angleški trg. Angliji se ponuja participacija na eksploataciji zasedenega ozemlja. Vsled tega je napetost med Anglijo in Francijo nekoliko ponehala. Vendar pa je storjen komaj začetek dela in nove težave se vsak trenutek lahko pojavijo. Veliko je odvisno tudi od stališča Amerike, ki ni točno znano. Na vsak način se začno posvetovanja reparacijske komisije, ki naj po sedaj sklenjenem sporazumu začne reparacijski problem reševati, šele po volitvah na Angleškem.

* Fašistovski napad na Nittijs. Zaradi nedavnih Nittijskih izjav v domačem in inozemskem časopisu, v katerih ne odobrava politike sedanje italijanske vlade, je 29. t. m. pol tisoč fašistov s petardami in revolverji vdrl v Nittijsvo vilo in razbilo vse, kar jim je prišlo pod roke. Nitti je pred napadalci ušel. Stvar pride pred parlament.

* Rusija in Vatikan. Iz Moskve se poroča, da je Čičerin Vatikanu sporočil, da hoče katoliški cerkvi v Rusiji podeliti tudi de facto popolno svobodo, ako Vatikan sovjetsko vlado de iure prizna.

* Opozicijske stranke poljskega sejma, to je stranka Vyzvoljenja, nacionalna delavska stranka, poljska socialistična stranka in klub narodnih manjšin, so sklenili odslej v sejm skupno nastopati. V tozadnji resoluciji je rečeno, da mora vsa opozicija tvoriti enotno demokratsko fronto.

Politične vesti.

+ »Narodove« sanje. Pretekli teden smo imeli kar dva praznika. Te je »Narod« pridno uporabil za spanje, tako da še danes ni popolnoma pri zavesti. Sladko sanja še na pondeljek, da se »SLS umika«. V tem blebetanju seveda ni prave logike. So pa vmes tudi resnice, čisto tako kakor v sanjah. Tako pravi »Narod«, da »ideja popolnega kulturno-političnega ujedinjenja troimenega jugoslovanskega naroda živi še danes samo v srcih naše (to je »napredne«) intelligenc«. To je res, ker zdrava masa našega ljudstva »troimeni« narod smatra za nesmisel, kar tudi je. So trije, kulturno popolnoma diferencirani narodi, ki jih pa mnogokaj tudi veže, vsled česar hočejo skupne države, toda ne pod centralističnim bičem kakšne nekulturne

despotije, ampak po svobodno dogovorjenem na popolni enakopravnosti vseh treh narodov temelječem sožitju. — Ko pa je »Narod« ugotovil, da je »ednole« »napredna« intelligenc za centralistično »edinstvo«, trdi par vrstic dalje, da »vsi ljudje že prihajajo k prepričanju, da brez narodnega edinstva itd. ni mogoče misliti na lepšo bodočnost.« Pravi namreč, da se je »kolo sreče v zadnjem času obrnilo v nasprotno smer.« Najbrže se je le eno kolo v »Narodovi« glavi zopet obrnilo. Drugače si ni mogoče predstaviti, kako je »Narod« prišel na idejo, da se tudi »SLS že umika« in »hoče zopet svoj plašč po vetru obrniti«. Saj vendar SLS ni — »Slovenski narod«, ki je v teku enega leta 300 krat svoj plašč obrnil. Enkrat je bil za kulturni boj, drugkrat za versko obnovo in spoštovanje katoličanstva, tretjič za avtonomijo, četrtič za neizprosno ločitev od mladincev, petič za centralizem, šestič za koncentracijo naprednih sil, bogve kaj še bo! Kaiti Arko in Com. tudi ni večno, in bogve kakšen konsorcij zna še »Narod« kupiti? — Naj se »Narod« potolaži! Naš program je nepremakljiv in se glasi: popolno politično osamosvojenje slovenskega naroda v okviru države na podlagi po ničemer ne omejene zakonodajne samovlade, smatrajoč za skupno le to, o čemer se v interesu države vsi narodi v Jugoslaviji svobodno dogovore z ozirom na zunanje zastopstvo, gospodarstvo in obrambo. »Umikanje« SLS pa vidi »Narod« samo v sanjah in dobro bi bilo, če bi se čimprej zbudil.

+ »Napredna koncentracija« hudo kriči, kakor vsak novorojenček. Samo baha se, kakšne čudeže bo po svetu še naredila, česar otročiči v teh letih še ne delajo. Tudi polemizirati že zna naša mala »napredna koncentracija«. Na članek uglednega izvenstrankarja v »Slovenec« odgovarja namreč v današnjem »Narodu«, da nikakor ne namerava »neposrednega kulturnega boja«, ker ta ni več »modern«, in naša koncentracija je hudo moderna, čisto zadnja moda, Pariz, maison Poiret et Comp. »Koncentracija« hoče pobijati samo avtonomizem, ki pa je tudi nekaj »klerikalnega«. Torej protiklerikalna bo »koncentracija« vsekakor, čeprav samo »indirektna«. »Koncentracija« pa je tudi lažniva, kakor njen oče in mati. Pravi, da bo »nastopala proti stranki, ki med Slovenci nastopa proti državi, proti novi domovini in narodu,« to je namreč SLS! Lepega spaka je rodil zakon med starini in mladino.

+ Hitro menja svoje simpatije glasilo odslej naprej koncentrirane napredne intelligenc. Pred pol leta je do dna srca gorlo za čim večjo avtonomijo, pozneje je bilo vsaj proti slabi upravi, danes pa je svoje srce podarilo »brez rezerve pravemu in pristnemu centralizmu.« »Centralizem« — piše 4. t. m. — »ni v bistvu ni drugega nego edino mogoča pot k realizaciji narodnega in državnega ujedinjenja.« Prej pa je trdilo, da je ovira konsolidaciji edinstvene države. »Oh, come è mobile!«

+ V eni in isti sapi piše »Narod«, št. 276, ko je na 1. strani obsodil avtonomizem kot protidržaven in centralizem označil kot edino državen, na 4. strani sledeče: »Boj za avtonomijo Slovenije nikakor ne izključuje složenega dela za narodno državo.« — K »Narodovi« bolniški postelji je treba sklicati consilium, in sicer hitro, dokler še ni prepozno.

+ Najbolj mižerna stranka v Sloveniji so socialni demokrati, ki so razdeljeni na toliko strank, kolikor imajo delavskih grošev lačnih voditeljev. Ena taka stranka je »Pokrajinsko načelstvo SSJ za Slovenijo«, izdaja pa »Socialista«. Dočim so se komunisti povsod po svetu izjavili za popolno nacionalno osamosvojevanje, dokazuje ta socialpatriotarski list v svoji zadnji številki, da je avtonomija »nemogoča« in da je edina prava državna oblika v Jugoslaviji centralizem, ker se s tem bolj polni socialnodemokratska kasa. Sicer so enakih nazorov kakor gospodje od pokrajinskega načelstva SSJ tudi njihovi bratci v Nemčiji, Franciji, Belgiji, Bolgariji itd., kjer povsod tvorijo privesek velekapitalistov, katerim pomagajo delavski razred izkoriščati, za to pa dobivajo od buržujev na razpolago ministrske portfelje. Upamo, da članek »Socialista« tudi še postane minister, ako še ni bil.

+ Zborovanje Kmetске zveze v Prečnu, ki je bilo preteklo nedeljo, je pokazalo, da so nakane številnih agitatorjev samostojne, ki hočejo vsled nevzdržnega položaja naše ljudi begati, češ, poslanci SLS nič ne delajo, popolnoma brezuspešne. Na zborovanju sta poročala gg. odv. kand. Lavrič in tajnik Munda. Našim poslancem se je izrekla zaupnica. — Končno se je vršil občni zbor K. Z., na katerem je bil izvoljen stari odbor.

Jutri v sredo ob 7 zvečer v veliki dvorani Uniona Miklavžev večer

Dnevne novice.

— Cerkevni uradom. V Slovenec z dne 1. decembra ste čitali poziv vseh združenih strank za pomoč našim bednim Slovincem na Nemškem. Tudi jaz sem dobil obupna poročila. Pomožnega dela nisem začel, ker sem vedel, da za toliko brojne bednike ne bi mogel kaj izdatnega dobiti. Ko so se pa vsi krogi za pomoč zavzeli, upam, da je izdatna pomoč mogoča. Odbor prosi za denarne prispevke in za živila. Glede živil boste dobili še posebna navodila potem, ko se izposluje oprostčenje od carine. Denar naj se koj zbira. Podpisani prosim, da bi gospodje bedni stan naših rojakov v cerkvi obrazložili, poklicali ljudstvo na pomoč iz prave krščanske ljubezni, uredili pobiranje prispevkov, in jih čim prej poslali ordinarijatu. Ker je stvar nujna, ne more čakati na prihodnji škofjski list, ampak Vas tem potom prosim za hitro delo.

† Anton Bonaventura, škof.

— P. n. naročnikom! Te dni so prešli oziroma prejmo danes in jutri izpolnjene položnice vsi p. n. naročniki, ki imajo neporavnano naročnino za november ali morda kaj zastanka za prejšnjo dobo. Vsak teh zamudnikov naj potem položnice nemudoma odpošlje zaznamovani znesek, ker koncem tedna list brezpogojno ustavi vsem, ki ne bodo imeli plačane naročnine za november. Pri vseh čopiših se plačuje naročnina naprej, torej smemo pač zahtevati, da ni nepravilnih zaostankov za nazaj!

— Ogorčen je, oziroma ogorčenega se dela »Slovenski narod«, ker se nismo 1. decembra, ki je od vlade bil dekretiran kot narodni praznik, spominjali ujedinjenja. »Narod« zopet povemo, da mi na komando ne bomo slavili ničesar; če g. Kramer komandira »Narodu«, nam hvalabogu ne. »Narod« naj piše, kar mu diktira g. Kramer, mi pišemo, kar nam narekuje lastna vest in volja. Kdor ljubi državo v resnici in srcu, mu ni treba vsako toliko odzgoraj zapovedanih manifestacij, kakor jih je treba napredni inteligenci, ki bi na take velike dogodke najbrž pozabila, če bi po mestu muzika ne hodila.

— Tiskarski škrat. »Slovenski narod« piše 4. decembra, št. 276 v notici »O koncentraciji naprednih sil« med drugim: »To nazadnjaško namero hočemo preprečiti z naperdno koncentracijo...«

— Umrl je v Zelezniških g. Josip Košmelj, mesar in posestnik. Pokopali ga bodo danes popoldne. Pokojniku svetila večna luč, preostalih pa naše iskreno sožalje.

— Odpuščenje železniških delavcev v Zagrebu. 29. t. m. so v zagrebških železniških delavnicah odpustili 50 delavcev. Nadaljni odpusti še sledijo. Razlog odpustov je v tem, da ravnateljstvo nima več potrebnih kreditov za uravnavo delavskih plač po tržnih razmerah in po plačah v svobodni obrti. Železničarji so priredili protestno zborovanje in poslali v Belgrad resolucijo, v kateri zahtevajo, da se zagrebškemu ravnateljstvu nakazejo potrebni krediti, ne pa da se delavstvo sredi zime meče na cesto.

— Koliki po 100 dinarjev. Ker so se pojavili ponarejeni koliki po 100 dinarjev, je finančni minister odredil, da se dosedanj koliki po 100 Din s 1. decembrom t. l. vzemo iz prometa. Zamenja kolkov se more izvršiti tekom 90 dni od 1. t. m. dalje. Za vsak kolek po 100 Din se dobota dva kolika po 50 Din.

— Umrl je po dogledu bolehanju na svojem posestvu v Sv. Križu pri Litiji gospod Fran Miklavžič, po domače »Klemensov Francelj«. Bil je odločen pristaša SLS, sotrudnik naših listov, v katerih je priobčil več šaljivih podlistkov, in dolgotrajen naročnik katoliških časopisov. Dolgo vrsto let je bil župan. Bil je svojčas tudi predsednik krajnega šol. sveta, član okrajnega šol. sveta v Litiji, zdravstvenega odseka, cestnega odbora itd. Domača občina ga je izvolila za častnega občana. Bil je globokoveren in odločen katoličan, poštenjak in dobrega srca za bližnjega. Odkar mu je pred leti pogorela domačija, je začel bolehati in zdaj ga je rešila smrt trpljenja. Pogreb je bil večeraj ob 10. uri dopoldne. Svetila mu večna luč! Ostalim naše sožalje!

— Iz Sv. Vida nad Cerkljico. Napovedana posvetitev novih bronastih zvonov farne cerkve Sv. Vida za 25. nov. t. l. se radi mnogo zapadlega snega in nedostopnih potov ni vršila, pač pa se bo dne 8. dec. t. l. s pričetkom ob desetih dopoldne. Okoličane, znanice in sorojake ponovno vabimo udeležiti se tega slavlja v čim večjem številu. Odbor.

— Poprava cerkve dubrovnškega patrona sv. Vlaha. V Dubrovniku se je ustanovil meščanski odbor, ki je prevzel nalogo, da zbere potrebno vsoto za obnovo cerkve mestnega zaščitnika sv. Vlaha in za nabavo novih zvonov — stare je vzela za časa vojne Avstrija. Doslej je darovala v to svrhu mestna občina 20.000 Din, razen tega razni oddelki domačini tu in na tujem lepe tisočake. Potrebna vsota pa še davno ni skupaj, zato je uvedel odbor veliko javno akcijo za zbiranje prispevkov.

— Izseljevanje iz Jugoslavije v mesecu oktobru 1923. Izseljenjski komisariat v Zagrebu javlja: Meseca oktobra t. l. se je izselilo iz naše kraljevine vsa 1852 oseb, od teh 1039 moških in 613 ženskih. Po poklicu je bilo kvalificiranih 177, nekvalificiranih 494,

kmetov 662, brez poklica (otroci) 105, svobodnih poklicov 214. Po vselitvenih deželah odpade na Združene države S. A. 974, Kanada 190, Argentino 295, Chile 7, Brazilijo 108, ostale dežele Amerike 6, Južno Afriko 1, Avstralijo 11. V mesecu oktobru je bilo izseljevanje v glavnem usmerjeno v Združene države, dočim se iz Vojvodine, Hrvatske in Slavonije opaža veliko gibanje v Argentino in Brazilijo. Skupno število izseljencev od 1. januarja do konca oktobra t. l. znaša 5663. Poleg tega števila naših državljanov je odpotovalo v istem razdobju iz naše kraljevine 1736 tujih podanikov v prekomorske kraje. Kvota za tekoče fiskalno leto je že izčrpana ter se prošnje za izselitev v Združene države ne sprejemajo. Od tega so izvzete prošnje za običajne (neizseljenjske) potne liste; prošnje za klavzuranje povratnih potnih listov, t. j. starih izseljencev, ki se po kratkem obisku v domovini (največ 6 mesecev) vračajo v Ameriko, ter končno prošnje onih oseb, ki so rojene v inozemstvu in ki se torej ne računajo v našo kvoto. V ostale dežele je dovoljeno izseljevanje tekom celega leta.

— Za enoten pravopis. Te dni se je v Splitu vršil sestanek profesorjev, na katerem so pretresali vprašanje enotnega srbsko-hrvatskega pravopisa za šole. Profesorji so soglasno sprejeli predloge prof. dr. Mirka Deanovića in uvedli korake, da se ti predlogi udeležijo.

— Koristna uporaba strupenih plinov. V zadnjih letih so poklicani krogi prišli na dobro misel, da strupene pline, ki so jih v zadnji vojni uporabljali za uničevanje ljudi, uporabijo proti raznim škodljivcem v naravi: proti mrčesu in strupenim kačam. Poizkusi so se dobro obnesli.

— Kolonizacija Kosovega polja. Na Kosovem polju naseli vlada še tekom letošnjega leta 12.000 oseb iz Baranje. Zemljemerci so že na delu.

— Kad, ki drži dobrih 10 škafov, je odpeljal neki voznik izpred gostilne Frančiške Bedenk na Cernutah.

— Dežni plašč, rjav, iz ameriškega blaga, vreden 850 Din, je bil ukraden med vožnjo iz Velikih Lašč v Kočevje trgovcu Štibi iz Kočevja.

— Razširjenje zagrebške hladilnice. Zagrebška mestna občina namerava svojo hladilnico, ki jo je bila leta 1919 zgradila, znatno razširiti. Sedanja hladilni prostor obsega približno 4900 kvadratnih metrov in se vsak dan vlaga vanj 6 do 15 vagonov mesa. Sedaj nameravajo doizdati novo nadstropje in izpopolniti tudi strojne naprave. Razen tega zgradi občina veliko moderno hladilnico pri klavnici.

— Neokusna klerikalna reklama? Imenuje »Slov. narod« v večerajnji številki mojo razpravo o stavbni obrti v Sloveniji v »Jugoslovanskem obrtniku«, kjer opisujem, kako malo se so Slovenci udeleževali v stavbni stroki, kar nam bivša avstrijska vlada ni dala potrebnih šol. Zato je bilo namenu mojega članka čisto primerno, da sem našel nekatere stavbene obrtnike, ki so izšli iz novejših domačih šol in so se zadnji čas pri nas udeleževali. Med temi sem v veliko jezo člankarja »Slo. naroda« omenil tudi sebe in še celo med prvimi, kar pa gre na rovaš korekturji; sicer pa sem bil jaz res med prvimi mojstri iz te šole. Našel sem še druge naše domače podjetnike, skupaj menda 21, neoziraje se na to, ali ima kdo od teh koncesijo za stavbenega ali zidarskega mojstra ali pa samo omejeno koncesijo brez izpita, ker so vsi ti izvrševali in tudi smejo izvrševati stavbe. Saj so večina teh napravili izpite, ki so se nanašali tudi na predmetne splošne stavbene, ne le zidarske stroke, naj se že potem imenujejo zidarji ali stavbeniki. Med temi, ki so napravili take izpite sva gotovo tudi jaz in moj brat »Slov. narod«, kakor tudi njegov dopisnik, je bil gotovo bolj vesel članka, ki je — — — — — mojemu po tendenci nasproten, in ki ga je objavil dne 25. nov. pod naslovom »Obtežila preskušnja zelezobetonskih stropov na stavbi Ljubljanskega dvorca«. Navzoči so bili sami pristni domačini g. tehnik Herbst, g. podjetnik Tönnies, g. inž. Schneller, g. arh. Schmidinger, g. arh. Kirschner itd. Ali torej vidite, gospodje, ki se čutite tako prizadete, kako se lepo tuje senči v senci našega kapitala? Ali bi ne bilo torej bolje, da člankar »Naroda« kaj napiše v prilogi domačinom na domači zemlji, mesto da zaganja v spis, ki je imel namen pospeševati domačo stavbo obrt? — J. Ogrič.

— Strekovna zveza javnih nameštencev vabi svoje člane posmrtnega fonda, da vplača vsaki svoj prispevek po 5 Din do 10. decembra 1923, ker se je izplačal prvi slučaj smrti naše članice iz doživljene fonda. Obenem vabimo še druge javne nameštence k pristopu k naši zvezi. Natančna pojasnila se debe ustmeno ali pisмено v naši pisarni Stari trg 2, I. nadst. Pristopajo lahko javni nameštenci kot strokovni člani, člani podpornega kakor tudi smrtnega fonda, posamezno ali pri vseh skupinah po lastni volji. Ugodnosti, cenejšje pridobitve pravnega zastopstva, zdravjenja, zdravil, živil, obleke, obutve itd., uživajo vsi člani brez izjeme proti predložitvi naše izkaznice. Javni nameštenci, pristopijo v lastnem interesu k naši zvezi, kolikor več nas bo, toliko več uspeha in ugodnosti je pričakovati. Uradne ure so dnevno od 16. do 18. ure popoldne v Ljubljani, Stari trg 2, I. n. ali vsako soboto pri seji od 20. ure dalje v kleti I. delavskega konzumnega društva, Kongresni trg 2. — Odbor.

— Aviačinska razstava v Pragi. Češkoslovaški Aeroklub priredi v dneh od 31. maja do 9. junija 1924 v Pragi v Industrijski palači na razstavišču pod protektoratom g. presidenta Masaryka III. mednarodno letalsko razstavo. Krasen uspeh dosedanjih letalskih razstav v Pragi opravičuje nado, da bo celokupna letalska in sorodna, domača in tujezemska industrija uporabila to priložnost k uspešnemu razširjenju dobrega glasu svojih dobrih izdelkov in si tako zagotovila pozicijo v naravnem središču Evrope, katerega pomen je tem večji, ker je središče mnogobrojnih mednarodnih letalskih prog. Zanimanje za razstavo, katero prireja češkoslovaški Aeroklub z izdatno podporo vlade, je že danes veliko in celo vrsta domaćih in tujezemskih tiskov je obljubila svojo udeležbo. Vse informacije radevolje daje Češkoslovaški Aeroklub, Praha II v ČSR.

Pevski vestnik.

Koncert pevskega in godbenega odseka prosvetnega društva v Radovljici dne 25. nov. je izobilno uspel. Na okusno dekoriranem odru Ljudskega doma je nastopilo 13 pevcev moškega in 26 mešnega zbora ter 8 članov orkestra (2 prvi violini, 1 druga, flauta, pozavna, čelo, pianino, harmonija). Posebno mogočno in gibčno je nastopal v 6 skladbah mešani zbor. Najbolj je pač ugajala dramatična dr. Schwabova »Zlata kraljica« in poredno nagajivi Adamičev »Ne maram z ate, k' nimaš hiše svoje«. Skladbi je moral zbor ponoviti. Moški zbor je z izrazitimi glasovi, prijetnim in mehkim zvokom zapel zlasti Ipravčovo »Savsko«; Prelovčev »Oj, Doberbod, slovenskih fantov grob« pa tako nežno in občuteno, da je privabil marsikatero solzo v oko, spominjajoč na žalostne soške bitke 1916—1917. Tudi še mladi salonski orkester je svojo nalogo pri prvem koncertnem nastopu vrlo dobro rešil in so mu pod sedanjim vodstvom zagotovljeni vedno večji uspehi. V splošnem je bila zelo srečna misel med petje vstaviti orkestralne točke. Dvorana je bila vkljub izredno neugodnemu vremenu polno zasedena in občinstvo je velik trud in delo pevovali in zborovih članov z glasnim ploskom iskreno priznavalo. S svojim obiskom sta počastila naš ljudski koncert iz Ljubljane došla podpolkovnik g. Vodopivec in major g. Lampič z gospo soprogo.

Dijaški vestnik.

d V sredo, dne 5. decembra se začne ob en četrti na sedem zvečer v kongregacijski kapeli pri sv. Jožefu tridnevniška za dijake kot predpriprava na praznik Brezmadežnega Spočetja. Vabljeni vsi dijaki! Vhod v kapelo je iz cerkve sv. Jožefa na levo pred prezbitერიem.

Koroške novice.

k Kdo je kriv, da vera peša. »Kärntner Tagblatt« očita koroški slovenski stranki, da je ona s svojimi napadi proti nemški duhovščini zakrivila, da je v narodno mešanih krajih tako napredovala socialna demokracija. »Koroški Slovenec« ta očitek odločno odklanja in naglašja, da dela za socialiste germanizacija v cerkvi. Po »narodno mešanih« krajih, kjer je nastavljena nemška duhovščina, imajo socialni demokrati razmeroma največ pristašev. Tam posili Nemci sploh ne prihajajo v cerkev, priprosti slovenski farani pa, ki so prej vedno z veseljem poslušali slovensko pridigo, pridejo samo še k sveti maši, ker nemške pridige ne razumejo. Ni čuda, da se po teh krajih širi verski indiferentizem. Nasprotno so v narodno-zavednih krajih, kjer so slovenski duhovniki, cerkve ob nedeljah polne, ljudstvo rado prejema sv. zakramente, kar je v farah z nemškimi duhovniki izjema. Ako gredo misijonarji med divjake v Centralno Afriko ali kamorkoli drugam, se najprej potrudijo, da se nauče jezika domačinov, nemškim duhovnikom na Koroškem se pa ne zdi potrebno, da bi znali jezik svojih faranov. Potem se pa čudijo, da jim le-ti uhajajo k socialistom ter vale krivdo na druge.

k Kako se da rešiti slovenska stvar na Koroškem. »Koroški Slovenec« priobčuje pismo inteligentnega koroškega kmetijskega fanta, v katerem le-ta podaja svoje misli, oprte na dosedanje izkušnje, kako bi se dala dvigniti slovenska politika iz sedanjega nemoči. Po njegovem mnenju je prva zahteva ta, da pride v strankino tajništvo v Celovcu sposoben tajnik, ki bodi na vsak način po poklicu jurist. Koroški Slovenci v politični agitaciji ne razpolagajo z nikakimi materialnimi dobrinami ter ne morejo nikomur obljubiti ne službe ne dela ne naročil, sploh ničesar. Eno pa bi vendar lahko storili, kar nudijo svojim pristašem tudi socialni demokrati: pravne svete. To je za priprostega človeka velikega pomena in to vsaj naj preskrbi somišljenikom slovensko politično društvo. Druga zahteva je, da se izvede narodno politična lokalna organizacija po občinah in okrajih. Sistem »okrožnih« zapnikov se je izkazal kot popolnoma neuporaben in neporaben. Kar se tiče delavstva, naj se propagira med njim samo narodna misel, stanovsko naj ostane organizirano pri socialistih (to bi bila po našem mnenju velika in neodpustna napaka, op. ur.) in koroška slovenska politika naj v socialnih vprašanjih enostavno podpira socialiste. Tretja in glavna zahteva pa je gospodarska osamosvojitve koroških Slovencev. V to svrhu naj se ustanovi centralna kmetška zadruga za celo slovensko Koroško, ki bi nabavljala kmetom vse potrebščine, obenem pa vnovčevala njihove prideleke. Kot temelj naj služi »Sinčevaška gospodarska zadruga«, ki naj se primerno razširi in po vseh večjih krajih ustanovi svoje podružnice. Tu morajo priskočiti na pomoč vse koroške slovenske posojilnice in zadruge, ki naj prevzamejo deleže, poleg tega pa vsi premožnejši rodoljubi, a obrniti se je za pomoč tudi v inozemstvo. Samo gospodarska osamosvojitve more rešiti koroške Slovence. Ako se vse tri tu navedene zahteve uresniči, pravi dopisnik, bodo dobili Slovenci pri prihodnjih volitvah čez 15 tisoč glasov.

k Gonja proti župniku Poljanu. Župnik v Škocjani in deželni poslanec odgovarja v »Koroškem Slovencu« na ponovno gonjo, ki jo v tisku in drugače vprizarja proti njemu tamkajšnja Majerjeva družina. Ze za časa vojne so proglasili župnika Poljanca za veleizdajalca, a po prevratu se je sovraštvo proti nje-

mu podesetorilo. Ob plebiscitu so mu pobili okna, ga sramotili, pošiljali proti njemu deputacije k škofu in svetnim oblastem. Ko je leta 1921 postal kandidat za deželni zbor, so mu nabili na vrata plakat: »Ne volite Srba!« Izdali so o njem sramotilno razglednico, na kateri je naslikan kot poglavar »balkanskih band«, ko napadajo Majerjevo hišo. Meseca januarja 1922. so najeti razbojniki župnika Poljanca dejansko napadli in mu med strašnim pretepanjem zlomili roko. Enkrat so župnika Poljanca v vlaku napadli in ga zlostavljali. Sedaj so začeli zbirati podpise za nemško pridigo, ko je pravih Nemcev v celi fari le par, a ti niti k maši ne prihajajo, dasi jim je na razpolago nemški kaplan. — Iz tega je razvidno, kako težko življenje ima na Koroškem slovenski duhovnik.

Štalarske novice.

š Iz Udruženja vojnih invalidov, podružnica Maribor. V nedeljo, dne 11. novembra je izstopilo iz odbora Udruženja vojnih invalidov v Mariboru osem odbornikov s predsednikom nadzornega odbora, hkrati je odločilo zaupniška mesta pet poverjenikov z dežele. Zgornji odstop se je javil tudi izvrševalnemu odboru v Ljubljani. — Odstopiški utemeljuje svoj odstop s tem, ker nikakor ne bi mogli zagovarjati nesocialno delo manjšine v odboru, ki je hotelo nekako teroristično vladati v odboru, ne oziraje se na upravičene pritožbe večine, kakor tudi članstva, ker so igrane osebnosti večjo vlogo kot pa splošen dobrobit članstva in ugled organizacije; ker se je hotela v odbor in organizacijo vnesti radikalna politika, od katere bi, oziroma so imeli korist le poedinci. V to svrhu je sklicala večina v nedeljo, 11. nov. zborovanje, na katerem so se ob obilni udeležbi članstva pojasnili vzroki odstopa. Odstopiški odborniki in članstvo tudi nikakor ne odobrava postopanja izvrševalnega odbora, ki je postavil za geranta podružnice g. Justina, menda na njegovo lastno priporočilo. Odstopiški vabijo tudi vse članstvo, da se udeleži izrednega občnega zbora, ki se vrši v nedeljo, dne 9. decembra ob 9. dopoldne v prostorih restavracije »Kosovac« na Grajskem trgu, da obravnata s svojimi prijatelji.

š Predzren rop v dravskih gozdovih. Na cesti med Ptujem in Majšpergom sta napadla dva neznanca roparja posestnika in župana Ivana Turku iz Majšperga. Mož se je peljal s kolesom. V samotnem gozdu sta ga ustavila, oba oborožena in sicer eden z velikim nožem, drugi pa s težkim kolom in ga napadla, ko je stopil s kolesa z besedami: »Denar ali smrt!« Mož je bil iznenaden in tudi ni imel nobene stvari, da bi se mogel uspešno braniti, v samoti pa je bila pomoč izključena, zato je segel v žep in dal roparjema denarnic, v kateri je imel 12.000 K. Roparja sta vzela denar in zbežala v gozd, denarnico pa sta mu vrnila. Napadalec sta bila še mlada, 20—24 let stara, nič maskirana in slabo oblečena.

š Sv. Trojica v Halozah. V Halozah smo imeli splošno srednje-dobro trgateg, razen okolišev, kjer je toča skoraj vse uničila. Vinski pridelek je prav dovoljen, in ne zaostaja za lanskim, toda vinskih kupcev še ni. Nekateri, ki so že prodali svoj letošnji pridelek, so ga vtržili po 5 do 6 dinarjev. — Sadje je obrodilo sporadično — tu in tam — ponekod prav nič — zlasti češplje ne. — Vsi drugi pridelki, pa so bili letos prav dovoljni, tako da bo za silo kruha — in živina ne bo trpela pomanjkanja. — Mnoge ženidbene veselice pač niso brez nesrečnih posledic. V ponedeljek, 26. novembra t. l. je bila v Podlehniku, župnija Sv. Trojica, svatba Rožman. Prežarja Zajc in Rožman sta pa svojega strica smrtonesvarno ranila. Stopil je k svoji sestri, pa pride od gostije svak Rožman in zraven zopet njegov sin — pa težkorojenega s težkimi kolci ubijeta. — Kolce sta drugindan v torek z eskorto podlehniških orožnikov morala sama nesti v Ptuj na sodnijo. Ali je bilo tukaj maščevanje? — Pri pripravah svatb (gostij) je preveč bahavosti, zato pa tudi toliko žalostnih izidov. Prav ima društvo treznosti, če kliče: »Ljudje, bodite trezi!«

š Zavod za filmsko industrijo v Mariboru. Znani kinopodjetnik v Ptuj in Rogaški Slatini, g. Mihael Murko je ustanovil v Mariboru zavod za filmsko industrijo »Triglav-film«. To je prvo slovensko podjetje te vrste. Tvrdisi je, da zagotavlja večje število monumentalnih filmov od raznih znanih svetovnih filmskih podjetij.

š »Orjuni«. Prejeli smo: Nedavno tega je nekdo Franc Kinclovo rodbino iz St. Jurja ob j. žel. baje po »Orjuni« obrekoval, češ, da je »gospa sramotila Slovence« itd. Temu nasproti nočem nič drugega nego zaradi resnice in pravice objaviti dvojje dejstev: Tisti dogodek, če ga niso sploh izžvali bolj osebni kakor narodni nagibi (navzoč nisem bil, moji viri vedo več in boljše), je bil začel brez glave in je zato moral končati klaverno — žali bog. Končal pa je tako, da je bilo vsekakor boljše in častnejše (!), o njem sploh — trdovratno molčati. Mar ne? Drugič in slednjič pa: Gospa Kinclova je v svoji hiši z Nemci in nemščurji govorila slovenski v času, ko so — ne, kakor danes — bili taki junaki drugod in posebej v St. Jurju bele vrane. To pa je zame glavno in vse. Če je komu premalo, naj me vpraša kadarkoli se vrnem domov. — Gr. Dornava—Možganec, 20. 11. 1923. Ivan Kristan.

š Vrat mu je prerezal. V Drobincih pri Apačah ob severni meji je bil ubit posest-

niški sin Ivan Staudekar, star 32 let. V prepiru mu je prerezal vrat 72 let stari posestnik Jožef Celec iz Drobine. Rajni Staudekar je bil priden delavec in dober človek.

š Kaj vse nemški poslanci obetajo svojim volivcem? Pred kratkim se je mudil v Mariboru nemški poslanec Sohaner, prišel je na zborovanje svojih mariborskih zaupnikov. Tolažil je svoje volilce, da bodo Nemci dobili ob meji razne ugodnosti, tako n. pr. dobe nazaj »Marburger Hütte«, vsa poslopja Schulveralein in Südmarke, »Casino« in poleg tega še tri nemške šole v Mariboru. Zato pa morajo nemški poslanci na vsak način podpirati Pašičevo vladu, ker če dobe Slovenci svojo avtonomijo, potem je Maribor za vedno izgubljen za Nemce. Mariborski Nemci, posebno mali obrtniki in trgovci pa s to tolažbo niso bili zadovoljni, ker so se le prepričali, da je varnejši za nje njihov žep, kakor pa razne nacionalne koncesije.

Primorske novice.

p Piccolo in drugi nacionalistični časopisi pripovedujejo v zadnjem času, kako dobro da je v Trstu. Tega jim seveda noben Tržčan ne verjame, ker vsakdo na lastni koži čuti, da to ni res! Pravijo, da sta se trgovina in morški promet tako dvignila in pomnožila, da se je v tem ne le dosegel, ampak celo prekosil predvojni promet. Resnice je le toliko na tem, da se je promet začasnoma nekoliko dvignil zaradi homajev v Nemčiji, vse drugo je le laž, želja in farbanje. Če bi bilo to res, bi se to moralo vendar videti in poznati. Toda pojdite v gostilne, hotele, trgovine, pa vprašajte, kako gre. Videli boste, kakšne odgovore vam bodo dali. Niti ne govorimo o brezdelnosti, o revščini v delavskih družinah, pri uradnikih in penzionistih. Če bi se bila trgovina tako pomnožila, bi vsaj odpuščeni in penzionirani uradniki dobili službe! Pa vsega tega ni. Samo nezadovoljstvo in zabavljanje, ker večina prebivalstva trpi, resnično trpi: majhni ali slabi za službi, negotovost službe. Na vrata trkajo neprestano napol nagi otroci, mršave žene, moški v najlepših letih in prosijo miloščino. Samo eno sliko te revščine naj povemo: Po mestu pobirajo smeti z velikimi vozovi. Služkinje morajo prinesiti na dano znamenje smeti na hišna vrata. Toda preden pridejo voznički, prihajajo ubogi, raztrgani, izglajeni otroci in iščejo s svojimi suhimi rokami med smetmi čunje, kosti in papir. Te ostanke poberejo v vreče in jih nosijo prodajati, da zaslužijo kako liro za kosček kruha. Kaj se ubogi otroci brigajo za to, če zavžijejo pri tem bacile, ki jih bodo prej ali slej urorili! — Ta slika, potem pa beračenje, brezdelnost itd. povedo, kako dobro je v Trstu.

p Resnica o »procvitu« tržaške trgovine. V zadnji siji tržaškega mestnega sveta je občinski svetnik Lucatelli z mrljim curkom obliil navdušene oznanjevalce novega »procvita« tržaške trgovine. Rekel je, da je treba to stvar malo globlje proučiti in potem se cela reč ne kaže več tako sijajno, kakor so to razbojnali nekateri. To hvalisanje je imelo za posledico le to, da so zakričale Benetke v strahu za svoje interese, vlada pa je dobila tehten razlog, da zavrne prošnjne tržaške in istrske industrije za priznanje raznih ugodnosti. — Tako se je narejena slava nove dobe tržaške trgovine hitro razblinila.

p Borojevičovo poročilo o italijansko-avstrijski vojski, ki jo je izdala Jugoslovanska Matica je Italijane zelo zbudilo. Ker mu drugače ne morejo odgovarjati, skušajo vso stvar osmešiti.

p Alkoholo vprašanje v Jul. Benečiji. Piše se nam: Od 1. novembra naprej so Italijani vpeljali tole postavbo: Alkohol se sme točiti delovni dan šele od 10. zjutraj do 10. zvečer, ob nedeljah in praznikih šele od 11. zjutraj do 10. zvečer. Postava je stroga. Neka gostilna blizu St. Petra je točila le 10 minut čez uro. Plačala je kazni 600 lir.

p Proti slovenskim izobraževalnim društvom. Oblast je brez znanega razloga razpustila kat. slov. izobraževalno društvo na Straži pri Cerknem, ki je uspešno delovalo že nad deset let.

p Iz Gentilijeve šolske reforme. Po novem šolskem zakonu ministra Gentilija je v prvem razredu določenih za telovadbo po 5 ur, za računstvo pa 1 uro na teden.

Za obrtno šolstvo.

(Govoril g. Ivan Ogrin v Društvu rokodelskih pomočnikov v Ljubljani dne 26. nov.)

Moja naloga je, da govorim o obrtnem šolstvu s posebnim ozirom na njegovo praktično stran.

Tehnika obsega dva dela: praktično usposobljenost in ročno spretnost in pa teoretično znanje.

Za praktično stran je merodajna predvsem vaja. Sama vaja pa ne zadostuje. Kdor hoče biti dober obrtnik, mora poznati tudi teoretično stran svojega poklica.

Teoretično polje pa je silno obsežno, ker ne zadostuje, da pozna obrtnik le teorijo svojega ožjega poklica, ampak mora poznati tudi teorijo sorodnih obrti, čeprav ne tako natanko kakor svojo lastno. Posameznik teorije vseh obrti sploh ne more obvladati natanko, ker bi to bilo preobsežno.

Potreba teoretičnega znanja za vsako obrt nam najbolj dokazujejo konkretni slučaji. Vzemimo jestvinsko obrt. Za gostilničarje in sorodne stroke ne zadošča le, da poznajo pripravo raznih jedil, ampak morajo poznati tudi lastnosti vseh onih tvarin, iz katerih se jedila pripravljajo. To znanje je tudi podlaga za kalkulacijo cen, brez katere noben obrtnik ne more izhajati, če noče propasti. Isto velja za oblačilno obrt. Krojači in čevljarji n. pr. ne potrebujejo le ročne spretnosti, ampak morajo poznati tudi oblike onih teles in telesnih delov, ki jih oblačijo, poznati morajo kroje in krojno risanje in seveda tudi trgovski del svoje stroke. Strojni ključavničarji, urarji, inštalaterji itd. morajo poznati vsaj temelje risanja, morajo znati osnovne nauke iz mehanike in učiti se morajo spoznavati material. Tega pa se ne morejo naučiti drugače kakor z nazornim in sistematičnim poukom, ki ga more dati le dobro urejena šola.

Stavbni obrtniki morajo znati vsak objekt narisati, predno ga izvrše, in to do najmanjših posameznosti. Preračunati morajo znati trdnost zgradb, da ne ogrožajo s slabo preračunanimi deli človeških življenj. Stavbni obrtniki tudi ne smejo prezirati estetične strani svojih del, a kje naj si vadijo svoje oko in se seznanjajo z lepimi oblikami, če ne v dobro urejeni šoli? Poznati morajo dalje zgodovino in razvoj stavbarstva, razne tipe poslopij itd., to poznavanje pa se zopet ne da pridobiti samo z ročnim delom, ampak le v šoli.

Glavni pogoj za doseglo temeljitega teoretičnega strokovnega znanja je seveda kolikor mogoče obsežno splošno znanje: branje, pisanje, zlasti pa računanje. Prirodnoznanstvo in zemljepis sta za mnoge obrti nujno potrebni znanosti. Kdor pa se hoče strokovno-teoretično še bolj izpopolniti, mora tudi svoje osnovno znanje poglobiti in razširiti še na druge vede. Za nas, ki smo mali narod, je pa še posebno potrebno znanje tujih jezikov, ker nimamo dovolj strokovnih učil in pripomočkov v slovenščini.

Tehnika nikdar ne miruje, ampak vedno napreduje. Poglejmo le strojno tehniko: koliko različnih novih iznajdb in koliko poboljškov nam prinese vsako leto! Vse te iznajdbe pa so v glavnem le plod marljivega in vestnega teoretičnega dela.

Pri napredku tehnike in s tem tudi pri napredku obrti sodelujeta torej dva dela, ki stremita za istim ciljem, praktični in teoretični. Od obrtniškega vajenca pa tja gori do teoretično na vrhuncu znanosti stoječega inženjerja stremi vse za napredkom. Eden snuje in zamišlja in preračuna, drugi pa zamisli izvršuje, izvršuje pa jih dobro le tedaj, če teoretično zamisel kolikor mogoče dobro razume.

Najvažnejši vir za pridobivanje splošnega teoretičnega znanja je pa dobra šola. Osnovnih nauk si ne pridobimo nikjer tako lahko in enostavno kakor v šoli, in isto velja tudi o strokovni tehnični izobrazbi.

Najvažnejša šola za obrt je obrtno-nadaljevalna šola. To je prava obrtniška ljudska, splošna šola. Te šole posredujejo učencem vsaj osnovne teoretične nauke, ki spadajo v njihovo obrt.

Posebne obrtne strokovne šole so že nekaj popolnejšega, zato zahtevajo za vstop od učencev že višjo splošno izobrazbo, da morejo učenci s pridom slediti predavanjem. Velike važnosti pa so te šole zato, ker najbolj posredujejo tesne stike med teorijo in prakso.

Višje in najvišje tehniške šole žalibog niso vsakomur dostopne, ker tu je treba prinesiti s seboj že obilico splošnega znanja. Ako pa ima posameznik dovolj energije, lahko doseže tudi samo z obiskom nižjih obrtnih šol lepe uspehe in se lahko znatno približuje cilju vsakega obrtnika, da namreč ustvarja kolikor mogoče popolne objekte.

Najprimernejše Miklavžovo darilo je gotovo dobra knjiga, s katero obdarite svojo deco. Knjige mladino vzgaja, ji blaži srce in bistri um. Za namen priporočamo:

Za one, ki še ne znajo brati:

Robinson starši. Povest s podobami za otroke. Din 20.

Mašč palček. Pravljica s podobami. Din 20.

Obisk na pristavi. Knjiga s podobami. Din 20.

Za mladino pod 10 leti:

Dedek je pravil. — Marinka in skrateljčki. Pripovedba. Spisal Julij Slapšak. Din 20.

Martin Krpan. S slikami vezano Din 80.

Dane. Povest za mladino s štirimi slikami. Spisal Andrej Rape. Vez. Din 24.

Spillmannove povesti (dobilo se samo še zvezki): XII. zv. Korojska brata, XVII. zv. Prvi med Indijanci po Din 8, vez. po Din 10.

Angelček. Ilustrovan list za mladino. Anton Kržiž. Letniki: 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1921 in 1922 vez. po Din 20.

Za mladino nad 10 leti:

Turki pred sv. Tilnom. Zgodovinska povest. Spisal Jurij Slapšak. Vez. Din 24.

Vrtec. Časopis s podobami. Anton Kržiž. Letnik: 1910, 1911, 1913—1917, 1921, 1922 vez. po Din 82.

Obnovljeni vrtec. Mladinska knjiga s podobami. Uredil Anton Kržiž. Vez. Din 82.

Zvonček. Časopis s podobami. Letnik: 1908, 1910, 1912, 1914—1917, vez. po Din 86.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA

v Ljubljani.

Z neotlažljivim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni našega predobrega ata, soproga, brata, tasta in strica, gospoda

Josipa Košmelj

mesarja in posestnika

danes, dne 2. decembra 1923 ob eni popoldne po dolgotrajnem trpljenju, previdenega s svetotajstvi za umirajoče, poklical k Sebi po zasluženem plačilo.

Pogreb prebalega pokojnika se vrši v torek dne 4. t. m. ob treh popoldne na pokopališče sv. Frančiška v Železnikih. Našega ljubega ata priporočamo v molitev in blag spomin. V Železnikih, dne 2. decembra 1923.

Jerica Košmelj, soproga. Jerčka in Režika, hčeri. Doroteja Košmelj, sestra. Janex Jakolič, Srečko Žumer, zeta. Vsi ostali sorodniki.

Potrni neizmerne žalosti in udani volji Najvišjega naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da se je danes po dolgi in mučni bolezni preselil v boljše življenje naš ljubljani brat, gospod

Fran Miklavčič

posestnik.

Udano je prenašal bolezen ter večkrat prejel svete zakramente. Molite zanj vsi, ki ste ga poznali!

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, 3. dec. ob 10. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče.

Sv. Križ pri Litiji, dne 1. decembra 1923.

ŽALUJOČI OSTALI.

Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Za vsestransko ustmenim ter pismenim potom izraženo sočutje povodom bridke izgube mojega ljubljene soproga

Franca Sitarja

zastopnika pivovarne »Göss«, polporučnika v rez.

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so kljub tako slabemu vremenu prišli od blizu in daleč, da ga premijo na njegovi zadnji poti, najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujem g. dr. Breskvarju za njegovo požrtvovalno zdravniško pomoč za časa bolezni, gg. častnikom, godbi Dravske div. oblasti ter ostalemu vojaštvu za častno spremstvo pri pogrebu, zastopstvu požarne brambre ter njegovim tovarišem bivšega bosanskega pešpolka št. 2, nadalje ravnateljstvu pivovarne »Union«, ravnateljstvu »Obrtne banke« kakor tudi uradništvu ter vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov.

LJUBLJANA, dne 3. decembra 1923.

Žalujoča soproga KRISTINA.

Za vodstvo četudi večjega gošpodinjstva se priporoča naobrazena gospodična s prvimi referencami, vajena vseh domačih in gospodinskih del. Cenj. ponudbe pod: »Družinski naslov« na Oglasni zavod Fran Vrsič, Maribor, Slomškova trg 16.

Zasebno učilišče

za strojepisje

učna ura 6 dinarjev. - G. PETAC, Ljubljana, Rimska cesta št. 17, I. nadstropje. 7662

Dr. A. Vučina

okrožni zdravnik v Trzinu

je ozdravel ter zdravi zopet redno.

Boljša šivilja za obleke IŠČE primerne službe, event. gre šivat na dom. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »ŠIVILJA«.

Mesto skladiščnika službe ali kaj podobnega IŠČE trgovsko naobrazen mož. Ponudbe pod »SLUŽBA« na upravništvo.

Strojni mizar zmožen samostojno izvršiti vsako delo, dobi trajno delo pri Strojnem mizarstvu M. GOGALA na BLEDU. 7566

ZA MIZARSKI MALI STROJNI OBRAT IŠČEMO

DRUŽABNIKA

STROKOVNJAKA, z nekaj kapitalom. Eventuelno damo tudi malo stanovanje. Več se izve od 9.—12. ure pri OBRATNO KREDITNI ZADRUGI, Pražakova ulica št. 3, pritličje. 7627

Tesarskega predelavca

sprejemo k večjemu podjetju. Biti mora več teoret. in popolnoma praktičnega tesar, dela, zmožen prirediti se voditi samostojno obrt. — V pismeni ponudbi je natančno navesti, kje in koliko časa je bil v službi. Dobro je, ako ima obrtno šolo. — Pismene ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod »ZMOŽEN 7618«.

IŠČEM ZA TAKOJ

nadarjenega učenca

za mešano trgovino na deželi, prometni kraj Savinjska dolina, iz poštene hiše. Stanovanje in hrana prosto, pravi se za posteljino. — Ponudbe pod »UCENEC« na Aloma Company, Ljubljana. 7632

TRGOVCI!

Kupimo cele partije manufakturnega blaga tudi od gg. trgovcev z deželo proti takojšnjemu prevzetju in plačilu. — Ponudbe pod »PARTIJE« na upravo »Slovenca«. 7664

Pozor! Ali ste že slišali?

da la JAZ EDINI po najvišjih cenah

plačam stare obleke

CEVLJE, POHISTVO. Kupujem stare vojaške obleke. Dopisnica zadostuje. — Pridem na dom. — DRAME MARTIN Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 29.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem USTANOVIL PODJETJE za nakladanje, prekladanje in razkladanje železniških vozov. — Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela z lastnimi delavskimi močmi in preskrbujem tudi za prevoz potrebne vozove s priprego. Priporočam se za naročila. VID ČEPIN, Vidovdanska cesta št. 16, gostilna »MEZE«. 7685

Lepo mehlovano sobo

z 2 posteljama, elektr. razsvetljavo, posebnim vhom, ODDAM TAKOJ. Kje, pove uprava lista pod številko 7691.

ČAROBNE SVEČKE za božično drevo

nudi najugodnejše galanterijska trgovina

Drago Rosina, Maribor.

Narcissus

tov. papirnate robe, Zagreb, Nova c. 79. Oferiramo ozadja za koledarje, dnevne bloke: slovenske, hrvatske in v cirilici po brezkonkurenčnih tvorniških cenah.

Čreva

Imam v zalogi VSEH VRST ČREVA po najnižjih dnevnih cenah. Prvo domače podjetje v Ljubljani. Priporočam se vsem mesarjem in gostilničarjem.

FRANC ZUPAN, črevar, LJUBLJANA, Mestna klavnica.

Konje

en par, vzamem v popolno oskrbo čez zimo, event. iščem družabnika, lastnika konj za prevozno podjetje v Zagrebu. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod šifro: »KONJI 7660«.

VINO!

Radi selitve kleti oddam 100 hl dobrega štajerskega vina pod lastno ceno, liter 22 in 23 K iz kleti Spod. Šiška. Vino prodam od 100 litrov naprej. — Josip SCHREY, Ljubljana, Sodna ulica 2, II. nadstropje.

„VESNA“

Brata POHLIN I. dr.

TVORNICA: vlasnice, kčukice, rince za čevlje, kovinskih gumbov itd. Ljubljana I, poštni predal 126 sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorec in cenik. Pri večjih naročilih popust.

PRODAM popolnoma nov STROJ ZA IZDELOVANJE ZAREZANE CEMENTNE strešne opeke — Ogleda se: Ljubljana, Galjeva št. 9, pri dolenskem kolodvoru.

Več sto delnic

Ljubljanske kreditne banke prodaja — Več se izve pri dnevnem portirju hotela »Union«, Ljubljana. 7690

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLIE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNIJE

JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

»NERIL« in

»Pigmentin«

priznana najboljša BARVE ZA LASE priporoča PARFUMERIJA »STRMOLI«, Ljubljana, Pod Trančo 1.

PRODAM po ugodni ceni prvovrstni stroj za rezanje ZELJA z 9 noži ter s celo rezervo, trdke E. Herzog, Leipzig-Reudnitz, za pogon na roko, obenem pripravljen za transmijski pogon. — Naslov: NOVI VODMAT št. 3.

Trgovska hiša

v lepem prometnem kraju Slovenije, a lokalom, 4 skladišči, 5 sob za stanovanje, kopalna soba, povsod električna luč, gospodarsko poslopje s konjskim in kravjim blevom, svinjskimi hlevi, vse v dobrem stanju, deloma novo zidano, porabno tudi za veliko eksportno trgovino, pod ugodnimi pogoji takoj naprodaj. — Vprašati pri upravništvu »Slovenca« pod št. 7590.

Denar za Božič

prihranite, če kupite za obleke OSTANE MOSKEGA in ŽENSKEGA BLAGA pod lastno ceno pri:

LENASI & GERKMAN, Ljubljana

NAJPRIMERNEJŠA IN PRAKTIČNA

Miklavževa darila

se kupijo v trgovini F. in I. GORIČAR Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29,

kjer se dobi velika izbira raznega perila za gospode in dame od priproste do najfinejših izdelave, damske bluze, otroške volnene in barhertne oblečke, predpasniki za otroke in odrasle. — Ker je lastni izdelek, je blago prvovrstno in cene nižje kot povsod drugje. 7651

Crepp de Chine, Taffet, Moure Velour
Chiffon itd., čipke, modni nakit z

10-20 % popustom

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 19.

Za Miklavža!

Obdarite najprimerneje svoje drage s priznanimi najboljšimi izdelki

trdke Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3.

Oglejte si največjo zalogo vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, zimnikov ter kožuhov, raglanov in ulstrov, dežnih plaščev, usnjenih Lastni izdelki! suknjičev i. t. d. Znižane cene!

Prvovrstno angleško in češko sukno v nadrobni prodaji.

Modni predmeti! Perilo! Sportni predmeti!

»Pri nizki ceni«

Pozor!

Ne pozabite na ugoden nakup

Miklavževih in božičnih daril

Krasna izbira volnenih površnih jopic, jumperjev, rokavice, nogavice itd. Trikotaža vseh vrst. Velika zaloga moškega, damskega in otroškega perila ter raznih kravat, posebno samoveznice pri ISKACI ZARGI, LJUBLJANA Sv. Petra cesta 3.

KEKSI
PREDECENCI

CAJNO PECIVO
OBLATI

vsi izdelki iz Rogaške Slatine
direktno detalna prodaja
v parni pekarni

Viljem Bizjak, Gosposvetska cesta.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem nadvse tužno vest, da je umrl danes ob 3. uri v 84. letu starosti, naš predobri soprog, oče in stari oče, gospod

Alojzij Jenčič

dež. sodni svetnik v pokoju.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 4. decembra ob 14 uri iz hiše žalosti Gradaška ulica 18. na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. decembra 1923.

Adela Jenčič roj. Andolšek soproga.

dr. Alojzij Jenčič, ing. Milan Jenčič, ing. France Jenčič, dr. Salvi Jenčič, sinovi
Milan, France, Hubert, vnuki.
Tea in Marjeta vnukinji.

Mesto posebnega naznanila.

Išče se ravnatelj za tovarno kožo

Gospodje, kateri imajo daljšo prakso v izdelavi finih kož, dobijo prednost, ker želimo naše podjetje razširiti v glavnem na to stroko. Izčrpilive ponudbe s priporočili o dosedanjem delovanju, kakor tudi spričevala, katere se povrnejo, se naj oddajo pod naslovom »TOVARNA FINIH KOŽ« na upravništvu »Slovenca«.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinari.)

<p>BAKRENO KOTLARSTVO:
»Jugometalija«, Kolodvorska ulica št. 18, dvorišče.</p> <p>ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.</p> <p>JOŽE MARKIČ, Jesenice 54, Gorenjsko.</p> <p>KLEPARJI:
Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13. Kom. I., Poljanska cesta št. 8.</p> <p>KONC. AKUMULATORSKO PODJETJE:
Ivan Hebein, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 14.</p> <p>STAVB. IN OALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2</p> | <p>MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarne, stroje popravila in prenavlja Ludovik Baraga, Šelenburgova ulica 6/1.</p> <p>PARNA PEKARNA:
Jean Schreva nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.</p> <p>SPEDIČIJSKA PODJETJA:
»Čehoslavija« d. d., Sodna ul. 3. Tel. 463. Ranzinger R., Cesta na ruž železn 7-9.</p> <p>TROOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mesni trg 15.</p> <p>TROOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic«, Valva-zorjev trg št. 7.</p> <p>ZALOGA POHIŠTVA:
F. Faldiga sin, Sv. Petra cesta št. 17</p> |
|--|--|

PRVOVRSTNA TRGOVSKA HIŠA

tik glavnega kolodvora v Ljubljani (Resljeva cesta št. 22) obstoječa iz velike enonadstropne stanovanjske hiše s kletmi, 3 samostojnih stavb na dvorišču, ki služijo za skladišča in pisarne, obširnega dvorišča in vrta (celokupna površina realitete ca. 3.000 kvadr. metrov), se **PRODA** najboljšemu ponudniku potom pismene ofertalne licitacije v smislu pogojev, ki so v pisarni podpisane družbe na vpogled in ki se na zahtevo upošljejo. — Vse ponudbe morajo biti vložene do 15. DECEMBRA 1923 in obvezne do 15. JANUARJA 1924 ter mora vsak ponudnik tudi sočasno podpisati prodajne pogoje. — Vsi trgovski, tako skladiščni, kakor tudi pisarniški lokali so kupcu takoj na razpolago. Ponudbe je nasloviti zapečateni z označbo »PONUDBE ZA HIŠO« na

»Slovensko trgovsko delniško družbo v likvidaciji, Ljubljana«.

Glavno skladišče in delavnica tvrdke

**Friedrich I Haaga, Maschinenfabrik
Wien Prag**
Glavno zastopstvo ZAGREB, Račkoga ul. 7a.
Vse naprave za mesarje, klobasičarje in tvor-ničarje selam. Stalno veliko skladišče strojev in sestavnih delov. Brušenje izvršuje takoj in poceni

Dralle-jeva „Illusion“

v svetilniku.

Cvetlične kaplje brez
alkohola čudovito naravne.
Kapljica zadošča.

Glavna zaloga za preprodajalce:

„Jsis“ d. d. odd. Jurij Dralle, ZAGREB,
Palmotičeva ulica št. 66.

NOVO!
**Darila
za Miklavža**
Štampilje za našo dečo
se dobijo v 5 različnih garniturah:
1. a) vojaki; 2. b) vojaki; 3. narod-
ne noše; 4. športniki; 5. telovadci.
Cena za eno garnituro: Din 50.—.
GRAVEUR
A. ČERNE, Ljubljana.

**PARFUME IN
TOILETNE MIŠE**
v okusnih škatlicah, kod pripravno
Miklavžev in Božično darilo,
priporoča
parfumerija „STROMBIL“
LJUBLJANA, POD TRANČO 1.

Ugodna prilika za nakup
**Miklavževih in
božičnih daril!**
A. ŽIBERT

modna trgovina v Prešernovi ul.,
naznanja cenj. občinstvu, da prodaja,
dokler traja stara zaloga, razno ZIM-
SKO MODNO BLAGO po globoko zni-
žanih cenah. — Posebno priporoča: mo-
ško in žensko triko-perilo, pletene jo-
pice, nogavice, čepice, rokavice, žepne
robce, kravate, moške in ženske srajce,
razna švicarska vazenina itd.
NA DROBNO! NA DEBELO!

USTANOVLJENA LETA 1869.

TVRDKA

R. MIKLAUC

Ljubljana — Lingarjeva — Medena
ulica in Pred Škofijo
priporoča svojo bogato zalogo
v moškem blagu

kakor SUKNU, ŠEVIJOTU za površnike
in raglane, KAMGARNU za obleke in
modne hlače, DOUBLE-KOJU za zimске
suknje in površnike.

Solidna postrežba! Znižane cene!

Zimske suknje

priporoča po zelo ugodnih cenah
OBLAČILNA INDUSTRIJA
A. KUNC :: Ljubljana,
Gospodska ulica št. 7.

V novi zgradbi družbe z. o. z.

„Ljubljanski dvor“

ob vogalu Kolodvorske in Pražakove
ulice je v kleti predvidena večja
restavracija in vinska klet

z obširnimi prit kbinami

za oddajo v najem

Da bi cela naprava kar najbolje
odgovarjala praktičnim potrebam
je omenjena družba pripravljena
ozirati se po možnostih že pri grad-
beni izvršitvi na želje onega, ki
bi pozneje vodil gostilničarski
obrat. Vselej tega se vabijo
resni reflektanti
da se čimprej obrnejo na Ljub. dvor
d. o. z. Ljubljana po laststvo pri grad-
benem oddelku južne železnice.

Novo delikatesno trgovino

je otvoril

Mesni oddelek Gospodarske zveze

v hiši Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu
v ponedeljek, dne 3. decembra 1923.

Dnevno sveži mesni izdelki lastne tovarne. — Za cenjeno naklonje-
nost se priporočamo p. n. občinstvu.

Šivalne stroje EXCELLA

najfinjši
izdelek
kupite
najceneje
pri tvrdki

Za Božič in
Novo leto
10%
popusta

Jos. Gorec

Ljubljana, Palača Ljubljanske kreditne banke

Ivan Zakotnik

mesni tesarski mojster
Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače,
hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledence,
paviljoni, verande, lesene ograje it. l.

Gradba lesenih mostov, Jezov, mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

BRAČA FRANK

Ustanovljeno 1845 Zagreb, Sajmišče trg II. 2 Telefon št. 22-70

veletrgovina
manufakturnega blaga

Glavno skladišče in zastopstvo:

Josef Wagner, junior, Voda
Ceroena Morava.

tvornica večbaronega bombažastega blaga

Fröhlich in Winterberg, Rumburg

tvornica pregrinjaj, namiznih prlov, zastorov
in bombažaste tkanine za pohištvo

Médicinal-Konjak

Zahtevajte samo! Zahtevajte samo!

Médicinal-Konjak	z modrim križcem
Jamaica-Rum	z modrim križcem
Konjak-Rum	z modrim križcem
Citrone-Rum	z modrim križcem
Médicinal-Pelinkovac	z modrim križcem
Najfinejše krem likerje	z modrim križcem
Slivovko in brinjevec	z modrim križcem

„ALKO“ LJUBLJANA

Médicinal-Konjak

Médicinal-Konjak

Médicinal-Konjak